

## Täysistunto

**Torstai 21.10.2021 klo 15.59—21.48**

### **10. Lakialoite laiksi tuloverolain 69 §:n muuttamisesta**

Lakialoite LA 12/2021 vp Ville Kaunisto kok ym.

#### *Lähetekeskustelu*

**Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne:** Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Lähetekeskustelua varten varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Avaan keskustelun. Edustaja Kaunisto, esittelypuheenvuoro.

#### *Keskustelu*

**19.57 Ville Kaunisto kok** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tässä aloitteessa esitetään muutettavaksi tuloverolain 69 §:ää siten, että kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan fyysisen osallistumisen lisäksi etänä tapahtuvaa osallistumista kulttuuritoimintaan. Tämä mahdollistaa sen, että työntekijöiden virikeseteleitä voidaan käyttää myös etänä järjestettävään kulttuuritoimintaan. Tämän lakialoitteen tein viime keväänä, ja se on luonnollisesti vahvasti sidonnainen siihen kulttuurin ahdinkoon ja koronaan.

Ensinnäkin haluan ilokseni todeta, että tällä aloitteella on allekirjoittajia kuudesta eri puolueesta. Se on mahtavaa nähdä, että kulttuuri yhdistää tässä talossa vahvasti. Aloitehan ei itsessään lisää valtion menoja eli veronmaksajien taakkaa vaan antaa ihmisille paremmat mahdollisuudet käyttää työnantajilta saadut virikesetelit ja siten tukea kulttuurialan yrittäjyyttä. Jokainen pienikin askel, jolla koronan keskellä ja vieläkin jatkuvassa epävarmassa tilanteessa kuristuva kulttuuritoiminta saa lisää happea, on mielestäni äärimmäisen tärkeä. Tämän vuoksi olenkin hieman pettynyt, että lakialoite on vasta näin monen kuukauden jälkeen tässä salissa käsittelyssä.

Mutta, herra puhemies, olen erittäin iloinen — onnekseni hallitus on päättänyt ryhtyä toimeen. Hallitus edisti tämän lakialoitteen pohjalta asiaa, ja tämän ehdotukseni kaltainen malli saatiin voimaan jo kesällä. En tosin ole aivan varma, onko asiasta tiedotus ollut riittävän vahvaa, koska tuntuu, että epätietoisuus vaivaa edelleen toimijoita. Mutta joka tapauksessa tämä olkoon taas yksi sellainen esimerkki, että yhteistyössä on voimaa, etenkin näinä aikoina, kun ihan vaan erilaisen ideologian takia ollaan eri mieltä, vaikka ollaankin samaa mieltä. Eli kiitoksia tästä.

**Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne:** Kiitoksia. — Edustaja Marttinen, olkaa hyvä — poissa. — Edustaja Sjöblom, olkaa hyvä.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2021 vp

**20.00 Ruut Sjöblom kok:** Arvoisa puhemies! Tapahtuma- ja kulttuurialan yritykset ja työntekijät kuuluvat koronapandemian suurimpiin kärsijöihin. Mahdollisuudet oman elinkeinon harjoittamiseen ovat olleet jo pitkään liki olemattomat, ja tulevaisuuskin näyttää valitettavasti vielä vähän epävakaalta. Keinoja näiden alojen toimintaedellytysten mahdollistamiseen on etsittävä jatkuvasti ja myös siirrettävä välittömästi käytäntöön.

Haluan kiittää edustaja Kaunistoa erinomaisesta lakialoitteesta, ja hienoa, että laki on jo toteutettu. Työnantajan tarjoamilla virikeseteleillä on tärkeä rooli kotimaisten kulttuuritapahtumien ja -tilaisuuksien tukemisessa. Tämän lain hyväksymisen myötä virikeseteleitä on mahdollista käyttää nyt myös etäyhteyksin järjestettäviin kulttuuritapahtumiin. Tämä antaa myös kulttuurialalle mahdollisuuksia uudenlaisten innovatiivisten tapahtumien suunnitteluun. Koska koronaa ei ole vielä voitettu ja emme voi olla täysin varmoja tulevaisuudesta, tämä laki on erityisen tärkeä.

**Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne:** Kiitoksia. — Edustaja Risikko, olkaa hyvä.

**20.01 Paula Risikko kok:** Arvoisa puhemies! Tämä on erinomaisen hyvä aloite, ja onhan tämä historiallista, että ennen kuin se keritään esitellä täällä salissa, se tuli jo voimaan. Mutta siinä mielessä kun ajattelee, niin tämä on tehty, niin kuin edustaja Kaunisto totesi, sinä aikana, kun oli pahimmillaan tämä koronatilanne, ja kulttuuritoimijat ja tapahtumialan toimijat ovat todella olleet vaikeuksissa.

Me ollaan sivistysvaliokunnassa käytetty hyvin paljon aikaa siihen, että me ollaan hattu kuulla heidän hädänalaista tilannettaan ja välittää tietoa eteenpäin. Olen hyvin kiitollinen siitä, että niitä hätähuutoja on kyllä kuultukin, myöskin valiokunnan ulkopuolella, ja näitä lisätukimuotoja on saatu. Kulttuurilla nimittäin on valtavan suuri merkitys ihmisen hyvinvoinnille, siitä on ihan tutkittua tietoa. Ja jos ei tästä koronasta mitään muuta hyötyä ole, niin se, että se nosti kulttuurialan ongelmat esiin, oikeastaan ne siellä pinnan alla olevat ongelmat, ja sen kulttuurin merkityksen. Ihmiset totesivat, että voidakseen hyvin ihminen tarvitsee kulttuuria ja tapahtumia ja myöskin toista ihmistä.

Nythän tämä korona toi esille muun muassa työttömyys- ja sosiaaliturvan ongelmat, missä luovilla aloilla on hankala tilanne. Vaikka me ollaan vuosien varrella yritetty auttaa luovien alojen työttömyys- ja sosiaaliturvaongelmissa, niin sellaista perustavaa laatua olevaa korjausta ei ole tehty. Nyt kun tehdään tätä sotu-uudistusta eli sosiaaliturvuudistusta, niin on pyrkimys, että nämäkin otettaisiin, mutta minä vain pelkään, että se tulee liian myöhään. Kulttuurialan ja luovan alan toimijat tarvitsevat sosiaaliturva- ja työttömyysturvauudistuksensa jo aikaisemmin, koska onhan esimerkiksi sekin erikoista, että sinun tekijänoikeuspalkkiosi eivät nosta sinun työttömyysturvaasi, mutta sitten jos jäät työttömäksi, niin ne kyllä sitten vähentävät sitä korvausta. Eli nämähän ovat hyvin merkillisiä yhdistelmiä.

Totean vain, että tämä edustaja Kauniston tekemä lakialoite on jo toteutettu eräällä lailla, ja se on ollut tuiki tärkeä teko kulttuurialan toimijoille, mutta ennen kaikkea niille, jotka voivat nauttia kulttuurista. — Kiitos.

**Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne:** Kiitoksia. — Edustaja Elomaa, olkaa hyvä.

**20.04 Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! Ensin kiitos edustaja Kaunistolle. Tämä lakialoite on mennyt minulta ohi. Olisin ehdottomasti allekirjoittanut sen — erittäin hyvä asia.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2021 vp

Tapahtuma- ja kulttuuriala, niin kuin edustaja Risikko sanoo, on kärsinyt hirvittävän paljon nyt tästä korona-ajasta. Se on hyvä, että nyt ne sitten vähän saavat takaisinkin. Hallitus on huomannut, että kulttuuriala tarvitsee tukea enemmän. Monet tapahtumajärjestäjät ovat olleet helisemässä, ja sanotaan niin, että tämä asia ei ole vielääkään ohi ja konkurssi on hyvin lähellä monen kohdalla.

Minä nostan mielelläni nyt esille artisteista varsinkin nämä niin sanotut riviartistit. Heidän kohdallaan on suuremmat vaikeudet, nimittäin he eivät ole paljon mistään saaneet tukea ja heidän keikkaliksansa ovat vuosikaudet olleet hyvin pienet. Enemmän ovat olleet nämä kuuluisat artistit esillä, ja totta kai myös he ovat kärsineet kovin paljon, mutta se lähtökohta on jo vähän erilainen. Nämä etäkeikatkin ovat hyvät, mutta tällainen artisti, joka ei ole niin kuuluisa, aika vähän saa niitä kuulijoita siellä etänä, joten siinäkin kohtaa se on enemmän sen oman ammatin ylläpitoa.

Edustaja Kaunistolle vielä kiitos tästä lakialoitteesta. Me kaikki tarvitsemme kulttuuria. Ne ihmiset, jotka sen kieltävät, eivät huomaa, ettei mene viikkoa, ei mene ehkä edes päivääkään, kun he huomaamatta käyttävät kulttuuria jotenkin. Ei voi sanoa, että sitä ei tarvittaisi. Se on ihan sama kuin hengittäisi ilmaa, me tarvitsemme myös kulttuuria. — Kiitos.

**Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne:** Kiitoksia. — Edustaja Kaunisto, olkaa hyvä.

**20.06 Ville Kaunisto kok:** Arvoisa herra puhemies! Kiitoksia kollegoille näistä kauniista sanoista, ja todellakin kiitoksia hallitukselle, että asiaan on pistetty vauhtia.

Olemme tässä keskustelussa nostaneet kulttuurin merkitystä ihmisille. Sitä ei voi kieltämättä liikaa korostaa. Omalla tavallaan, niin kuin edustaja Risikko sanoi, korona teki siinä vahvaa työtä, että osoitti kulttuurin merkityksen meille ihmisille. Mutta se, mitä tietyllä tavalla toivoisin myös tämän lakialoitteen nostavan, on kulttuurialan toimijoiden arvostuksen puute omalla tavallaan, minkä ehkä olen havainnut. Me helposti unohdetaan, että kulttuuritoimijat ovat yrittäjiä, he työllistävät itsensä ja yleensä vielä siinä, kun työllistävät itsensä, työllistävät myös muita ihmisiä. Tässä aloitteessahan on kysymys nimenomaan siitä, että he saisivat tehdä työtään. Ja sille on kyllä annettava suuri arvo.

Joka tapauksessa kiitän nyt tästä, että asia on edennyt ja että kollegat ovat olleet myönteisempiä tässäkin salissa. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.